یادداشتی به قلم مهندس فرهاد آگاهی: سرمایه‌گذاران خارجی و حضور در ایران

فرهاد آگاهی، رئیس انجمن واردکنندگان فراورده‌های خام دامی، در یادداشت خود به بحث علاقه‌مندی کشورهای دیگر به بازار ایران می‌پردازد و در این میان با یادآوری اینکه سرمایه خارجی بدون مطالعه وارد کشور نمی‌شود، وارد بحث رفتارشناسی سرمایه گذاران خارجی می‌شود.

خارجی‌ها به بازار ایران علاقه‌مندند؛ این یک گزاره کاملاً صحیح و غیرقابل‌انکار است که اتفاقاً تجربه دهه‌های گذشته نیز بر آن دلالت دارد. اتحادیه اروپا، هند، چین و کشورهای شرق آسیا و حتی سایر کشورهایی که توان تولید آنها کمی بیش از ماست، به بازار ۸۰میلیون نفری و مستعد ایران چشم دوخته‌اند و هریک به‌نوبه خود به دنبال سهم گیری از آن هستند.

این کشورها رقابت می‌کنند تا شاید بتوانند امتیاز بهتری را برای اقتصاد خودشان تحصیل کنند یا اینکه امتیازات قبلی خود را حفظ کنند. این موضوع قطعاً فرصت مناسبی است برای اقتصاد کشور ما تا بتواند از میان گزینه‌های مختلف، بهترین شریک تجاری را انتخاب کند

و قطعاً یکی از خصوصیاتی که تلاش می‌شود موردتوجه قرار گیرد، هدایت کردن شرکای تجاری خارجی به سمت سرمایه‌گذاری در داخل کشور است، چراکه اعتقاد بر این است که با ورود سرمایه‌گذاری خارجی، نه‌تنها می‌توان منتظر ورود دانش فنی جدیدتر بود، بلکه تعامل سیاسی و دیپلماتیک نیز رنگ و بوی قوی‌تری به خود می‌گیرد و هرچه روابط اقتصادی ما با آنها در هم تنیده‌تر شود، آن‌ها سخت‌تر امکان عبور از ما خواهند داشت.

به‌رغم این واقعیت، وقتی صحبت از جذب سرمایه‌گذار خارجی می‌شود، نمی‌توان توقع داشت که آنها سرمایه‌های خود را بدون مطالعهٍ به ایران بیاورند. سرمایه‌گذاران خارجی، بی‌تردید در ابتدا صرفاً به بازار ایران نزدیک شده و برانداز کردن مؤلفه‌های تأثیرگذار بر بازار کشورمان را در دستور کار خود قرار می‌دهند، محیط کسب‌وکار ایران را ارزیابی کرده و شاخص‌های آن را موردتوجه و راستی‌آزمایی قرار می‌دهند. مزیت‌های نسبی و رقابتی در تأمین نهاده‌های تولید را موردتوجه قرار داده و میزان سودآوری تولید هرگونه کالایی را نسبت به سایر کشورهای منطقه بررسی می‌کنند.

از سوی دیگر آنها منتظر دریافت مشوق‌ها و مزیت‌ها می‌مانند. می‌خواهند بدانند سیاست‌گذاران اقتصادی کشورهای مقصد، چه مشوق‌هایی برای سرمایه‌گذاران خارجی ترتیب داده‌اند و این مشوق‌ها را در کشورهای مختلف، با یکدیگر مقایسه می‌کنند تا بهترین محل را برای سرمایه‌گذاری خود شناسایی کنند.

ضمن اینکه بحث مالکیت حقوقی و همچنین نحوه انتقال سود از کشور نیز برای ایشان حائز اهمیت است. تجربه جهانی نشان داده شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی برای کسب سود بیشتر، تمایل دارند در مناطق مستعد سرمایه‌گذاری کنند؛ جایی که در عین سرمایه‌گذاری کمتر، دارای مزیت رقابتی پایدارتر باشد. ضمن اینکه امکان صادرات کالا به کشورهای همسایه نیز فراهم باشد.

آن‌ها به دنبال بازاری هستند که علاوه بر اینکه خود ذاتاً ظرفیت سودآوری داشته باشد، بازار کشورهای همسایه آن نیز، قابلیت درآمد آفرینی برای ایشان را داشته باشد. همه اینها حکایت از آن دارد که اقتصاد ایران با وجود ظرفیت‌های متعدد برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی باید هرچه زودتر مسیر گذر از مرحله ارزیابی خارجی‌ها از بازار ایران به مرحله ورود سرمایه‌های خارجی، را طی کند.